

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๖

โดย สำนักงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันอังคารที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๕ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ศาลาอาจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม ประธานวุฒิสภาได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาปรึกษาหารือ ปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใด ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๘ จำนวน ๗ คน เป็นเวลาพอสมควร

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	(ไม่มี)
(๒) รับรองรายงานการประชุม	(ไม่มี)
(๓) กระทู้ถาม	(ไม่มี)
(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	จำนวน ๒ เรื่อง

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดการศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนา ศักยภาพคนไร้บ้าน ศึกษากรณี : องค์กรภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการ การพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส (นายวัลลภ ตังคณานุกาญจน์) โฆษกกรรมการ (พลเอก ไพชยนต์ คำตันเจริญ) และรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง (พลตรี โอสถ ภาวิไล) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า รายงานการพิจารณาศึกษามีเนื้อหาในภาพรวมเกี่ยวกับปัญหาคนไร้บ้านที่องค์กรภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการช่วยเหลือและร่วมแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยและ

สนับสนุนให้คนไร้บ้านได้มีโอกาสในการประกอบอาชีพเพื่อให้พึ่งพาตัวเองได้ ซึ่งปัญหาเกิดจากสาเหตุหลายประการ ทั้งจากการตกงาน รายได้น้อย คนในครอบครัวมีปัญหากับคนในครอบครัวหรือเด็ก/เยาวชน มีปัญหาครอบครัว ค่าเช่าและค่าใช้จ่ายสูงกระทบต่อครอบครัวยากจน ขาดโอกาสทางสังคม และนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ ปัญหาจากศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพคนไร้บ้านภาคเอกชน ๔ แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาศักยภาพคนไร้บ้านบางกอกน้อย (สุวิทย์ วัดหนู) ศูนย์พัฒนาศักยภาพคนไร้บ้านพูนสุข จังหวัดปทุมธานี ศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพคนไร้บ้าน (บ้านเต็มฝัน) จังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพคนไร้บ้าน (บ้านโฮมแสนสุข) จังหวัดขอนแก่น พบปัญหาและคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องใน ๗ ด้าน คือ (๑) ด้านการประกอบอาชีพและรายได้ (๒) ด้านระบบฐานข้อมูลกลาง (๓) ด้านการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน (๔) ด้านการขาดแคลนบุคลากรที่เชี่ยวชาญทางด้านจิตเวช (๕) ด้านการบริการสาธารณสุข (๖) ด้านที่พักอาศัยอยู่ห่างไกลแหล่งประกอบอาชีพ และ (๗) ด้านกลไกการทำงานของภาครัฐในพื้นที่ นอกจากนี้ ปัญหาจากศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒ แห่ง คือ ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในชุมชน ต.ช่วงเปา อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ และศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในชุมชนตำบลสมอโคนหรือบ้านพักกลางโองโหมงประชารัฐอนุเคราะห์ ต.สมอโคน อ.บ้านตาก จ.ตาก พบปัญหาและคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องใน ๔ ด้าน คือ (๑) ด้านความไม่มั่นคงในที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน (๒) ด้านการขาดแคลนบุคลากร (๓) ด้านอาคารสถานที่ดูแลผู้ปวย และ (๔) ด้านค่าใช้จ่ายและงบประมาณ

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า (๑) ควรมอบหมายหน้าที่และอำนาจไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งหรือคนไร้บ้านเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสมตามประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ (๒) ควรมีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อพิจารณาปัญหาอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ กล่าวคือ ต้นน้ำ มีการพิจารณาด้านกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกำหนดผู้รับผิดชอบในส่วนงานต่าง ๆ ให้ชัดเจน กลางน้ำ มีการกำหนดรูปแบบการดำเนินงานโดยพิจารณาจากสภาพปัญหา ลักษณะปัญหา และขนาดของปัญหา มีการสร้างเครือข่าย อปท. และพัฒนาบุคลากร และปลายน้ำ มีการเก็บและจำแนกฐานข้อมูลตามประเภท ปัญหา พื้นที่ พำนัก พื้นที่ทำกิน ฯลฯ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรกำหนดวิธีการที่เหมาะสมและบริหารจัดการร่วมกับ อปท. ในลักษณะโครงการนำร่อง เมื่อโครงการมีผลสัมฤทธิ์และ อปท. มีความพร้อมแล้ว จึงถ่ายโอนอำนาจดังกล่าวเพื่อให้มีการดำเนินการต่อไป นอกจากนี้ ควรมีการฝึกอบรมอาชีพหรือสร้างโอกาสในการเข้าถึงอาชีพให้แก่ผู้ไร้ที่พึ่งด้วย (๓) ควรให้ อปท. เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานในพื้นที่ ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย (๔) ควรมีการพิจารณาใช้สถานศึกษาร้างจากเหตุจำวนนักเรียนลดลงหรือยุบเลิกการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) มาใช้ในกิจกรรมเพื่อพัฒนากลุ่มคนไร้ที่พึ่งหรือไร้บ้าน และ (๕) ควรมี Data Center เพื่อการจัดเก็บข้อมูลและบริหารจัดการข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มคนไร้ที่พึ่งหรือไร้บ้านอย่างเป็นระบบ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการธิการได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า คณะกรรมการธิการเห็นชอบตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา ทั้งในประเด็นการดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ การดำเนินงานอย่างเป็นระบบตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยเฉพาะการกำหนดหน่วยงานบริการที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนโดยมุ่งเน้นให้ภาคเอกชนและธุรกิจเข้าไปมีส่วนร่วมมากขึ้น การจัดทำฐานข้อมูล นับตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ เป็นต้นมา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ร่วมกับภาคเอกชนดำเนินโครงการ “เดินเท้าวันบิยามค่าคืน” เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับเป็นทางเลือกและทางรอดให้แก่คนไร้ที่พึ่งหรือคนไร้บ้านพร้อมทั้งแสวงหาทางแก้ไขอย่างเหมาะสมต่อไป ซึ่งตัวอย่างทางเลือกและทางรอดด้านการสนับสนุนอาชีพ เช่น สถานการณ์ตรอกโรงหมู ที่มีผู้ใช้แรงงานมารวมตัวกันเพื่อรอให้มีผู้มาจ้างงาน และด้านที่พักอาศัยในโครงการ “ห้องเช่าคนละครึ่ง” เป็นต้น สำหรับประเด็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ คณะกรรมการธิการขอรับไว้เพื่อให้เกิดการจัดการศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพคนไร้บ้านตามแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การสานพลังเชิงระบบรับมือสังคมสูงวัย ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์) กรรมการในฐานะประธานคณะอนุกรรมการติดตามการปฏิรูปด้านสังคม กิจการผู้สูงอายุและสังคมสูงวัย (นายอำพล จินดาวัฒนะ) และนักวิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (นายเกษม พันธุ์สิน) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องนี้มีเนื้อหาในภาพรวมเกี่ยวกับปัญหาสังคมสูงวัยซึ่งปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์แล้ว จึงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาสถานการณ์ปัญหา ความคืบหน้าในการขับเคลื่อนเพื่อรองรับสังคมสูงวัยในมิติต่าง ๆ และแนวทางการเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับสังคมสูงวัยที่เหมาะสม โดยปัญหาสังคมสูงวัยถือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อในทุกมิติของสังคมอย่างแยกกันไม่ได้ กล่าวคือ (๑) มิติด้านเศรษฐกิจ ว่าด้วยการเติบโตของภาคเศรษฐกิจใหม่ การเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน และการขยายตัวของภาระในระบบสวัสดิการ (๒) มิติด้านสภาพแวดล้อม ว่าด้วยความปลอดภัยในที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ชีวิต (๓) มิติด้านสุขภาพ ว่าด้วยภาระโรคในกลุ่มผู้สูงอายุ โรคไม่ติดต่อเรื้อรังสะท้อนสุขภาพะในอนาคต และผลกระทบต่อบุคคลในครอบครัว และ

(๔) มิตินี้กล่าวว่าด้วยสภาพครอบครัวแห่งกลาง วัยาคติ (Ageism) ที่หมายถึงอคติและการเลือกปฏิบัติ จากความแตกต่างทางด้านวัยที่มีต่อผู้อื่นและต่อตนเอง และเทคโนโลยีดิจิทัลกับนิยามของชุมชน ซึ่งจากผลกระทบใน ๔ มิติข้างต้น คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ กล่าวคือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านสังคม แนวทางการบูรณาการกับแผนพัฒนาประชากร แนวทางการบูรณาการเชิงระบบภาพรวม แนวทางการบูรณาการเชิงระบบด้านเศรษฐกิจ แนวทางการบูรณาการเชิงระบบด้านสุขภาพและสภาพแวดล้อม แนวทางการบูรณาการเชิงระบบด้านสังคม แนวทางการบูรณาการเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนมิติเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนมิติสภาพแวดล้อม ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนมิติสุขภาพ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนมิติสังคม และกลไกการสานพลังของภาครัฐ ภาคเอกชน ท้องถิ่น ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม ทั้งนี้ ภาครัฐควรสนับสนุนให้มีกลไกและกระบวนการแนวราบ ให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมกันขับเคลื่อนงาน โดยมีกระบวนการรับรู้และเรียนรู้ร่วมกันทั้งสังคมอย่างต่อเนื่อง (Continuous Interactive Social Learning through Action) อันนำไปสู่การขับเคลื่อนแผนพัฒนาประชากร ระยะยาวควบคู่ไปกับการสานพลังรับมือสังคมสูงวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีชีวิตชีวา ตลอดจนเกิดพลังร่วมของสังคมอย่างแท้จริง

ภายหลังจากที่คณะกรรมาธิการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุม ได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า (๑) ควรเพิ่มมิติด้านการเมือง ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง อาทิ การกระจายความเจริญสู่ท้องถิ่นทั้งในด้านเทคโนโลยี เงินทุน (Funds) และอื่น ๆ (๒) ควรกำหนดงานของผู้สูงอายุที่แตกต่างจากงานปกติ โดยมีแผนงานที่เหมาะสมตามพื้นที่ และระดับอายุแต่ละช่วง (๓) ควรมีหลักสูตรการอบรมเพื่อสร้างทักษะขึ้นมาใหม่ที่ต้องการทำงาน (Reskill) และหลักสูตรการพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะที่มีอยู่ให้ดีกว่าเดิม (Upskill) โดยไม่มีการกีดกัน ทางเพศและวัย (๔) ควรปรับบทบาทของสถานศึกษาสร้างให้เป็นโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ (๕) ควรให้ กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสานพลังเชิงระบบรับมือสังคมสูงวัย โดยมีการบริหารจัดการสังคมสูงวัยอย่างเป็นระบบ ให้มิติทางการศึกษาเป็นหลักเพื่อนำไปสู่มิติ ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการนี้ ควรให้มีการจัดการศึกษาทุกช่วงวัยตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาบุคลากร และให้ผู้สูงอายุเรียนรู้เพื่อให้เท่าทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป (๖) ควรสนับสนุนให้ผู้สูงอายุทำงาน ตามศักยภาพของตัวเอง (๗) ควรมีการวางแผนระบบสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับ สถานการณ์สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Complete Aged Society) ในปัจจุบัน และรองรับสังคมสูงวัย ระดับสุดยอด (Super Aged Society) ในอนาคต ตลอดจนวางแผนเพื่อดูแลผู้ป่วยสูงอายุในแต่ละระยะ การเจ็บป่วยด้วย (๘) ควรมีการกำหนดสัดส่วนผู้สูงอายุในสถานประกอบการโดยมีแรงจูงใจด้านภาษีให้แก่ ผู้ประกอบการนั้น (๙) ควรมีการถอดรหัสความสามารถของผู้สูงอายุแต่ละคนเพื่อการทำงาน ที่เหมาะสม และเพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงงานของผู้สูงอายุ (๑๐) ควรปรับทัศนคติต่อผู้สูงอายุ โดยไม่มองว่าผู้สูงอายุเป็นผู้พึ่งพาแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่ควรเข้าใจและให้กำลังใจเพื่อให้ผู้สูงอายุนั้น สามารถพึ่งพาตัวเองได้ (๑๑) ควรนำเรื่องปัจจัยเกื้อกูลและปัจจัยเหนี่ยวรั้งมาพิจารณาเพื่อให้การทำงาน เชิงบูรณาการสามารถเกิดขึ้นได้จริง (๑๒) ควรมีการจัดทำคู่มือการทำงานเชิงบูรณาการโดยอาศัย ตัวอย่างจากการถอดบทเรียนและให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย และ (๑๓) ควรมีการแก้ไข พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์สังคมสูงวัยในปัจจุบัน

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมาธิการได้ตอบชี้แจง สรุปได้ว่า คณะกรรมาธิการเห็นชอบตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา ทั้งในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพรายชุมชนหรือการกระจายความเจริญสู่ท้องถิ่นโดยได้กล่าวรายละเอียดไว้ในรายงานแล้ว การเรียนรู้ร่วมกันจากการถอดบทเรียนถือเป็นกลไกและกระบวนการแนวราบที่คณะกรรมาธิการเสนอแนะเพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามาขับเคลื่อนการดำเนินงานสานพลังทั้งในระดับประเทศ ระดับอำเภอ และระดับตำบล การศึกษาต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เท่าทันและตอบสนองต่อการเปลี่ยนผ่านสังคมสูงวัย เพื่อไม่ให้เสียโอกาสในศักยภาพของผู้สูงวัยที่พึงมี การศึกษาควรสร้างการเรียนรู้ในทุกช่วงวัยและมีการใช้ประโยชน์จากสถานศึกษาร้างเพื่อสนับสนุนแก่ผู้สูงวัย อีกทั้งปรับบทบาทของ กศน. ให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับผู้สูงวัยด้วย สนับสนุนให้เกิดการสังเคราะห์ สวัสดิการ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการมิติต่าง ๆ อย่างครอบคลุม และเห็นชอบให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้สอดคล้องกับสังคมสูงวัยทุกมิติตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา	(ไม่มี)
(๖) เรื่องที่เสนอใหม่	จำนวน ๒ เรื่อง

๖.๑ รายงานประจำปี ๒๕๕๘ และรายงานประจำปี ๒๕๕๙ ของกองทุนการออมแห่งชาติ (ตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๕๘ และรายงานประจำปี ๒๕๕๙ ของกองทุนการออมแห่งชาติ ของที่ประชุมวุฒิสภา เลขานุการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ (นางสาวจารุลักษณ์ เรืองสุวรรณ) กับคณะ ได้เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมวุฒิสภา

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยรองประธาน คณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง (นายลักษณ์ วจนานวัช) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า การเสนอรายงานประจำปีดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามที่คณะอนุกรรมการติดตามมติของวุฒิสภาได้ตรวจสอบข้อมูลและพบว่ายังคงค้างการเสนอมายังวุฒิสภา ซึ่งงบการเงินทั้งสองปีดังกล่าว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่า แสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน โดยปี ๒๕๕๘ เป็นปีการเงินแรกของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ซึ่งมีภารกิจเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทั้งการจัดหาที่ตั้งสำนักงาน การวางโครงสร้างและจัดจ้างบุคลากร และการเร่งรัดหาสมาชิกกองทุน ทำให้กองทุนมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

รายได้ ทั้งนี้ ในการดำเนินงานของกองทุนคณะกรรมการมีข้อสังเกตว่า กองทุนต้องให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์หรือการเชิญชวนบุคคลเพื่อสมัครเป็นสมาชิกกองทุนให้มากขึ้น โดยดำเนินการผ่านเครือข่ายของภาครัฐและภาคเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งต้องกำหนดเป้าหมายหรือตัวชี้วัดในการดำเนินการ การติดตามและประเมินผลการดำเนินการที่ชัดเจน สำหรับการหาประโยชน์ของกองทุน ควรพิจารณาถึงสัดส่วนของการได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม โดยเฉพาะสัดส่วนการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ปัจจุบันมีสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย เพื่อจูงใจบุคคลให้สมัครเป็นสมาชิกมากขึ้น รวมถึงกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนด้วย

ภายหลังที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า เหตุใดกองทุนจึงมีค่าใช้จ่ายสูงตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดจ้างบุคลากร ซึ่งส่งผลให้กองทุนมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้สะสมมาจนถึงปัจจุบัน และอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสมาชิกกองทุน และผู้ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุน ดังนั้น กองทุนจะบริหารเงินลงทุนเพื่อสร้างผลตอบแทนให้กับสมาชิกที่มั่นคงและต่อเนื่อง อันจะเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพได้อย่างไร

เลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ (นางสาวจารุลักษณ์ เรืองสุวรรณ) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า กองทุนมีการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ถูกกำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยการบริหารเงินลงทุนของกองทุนได้มุ่งเน้นไปที่ความมั่นคงของเงินลงทุนในระยะยาว ซึ่งเป็นการบริหารการลงทุนแบบแสวงหาผลตอบแทนสูง จึงเป็นหลักประกันได้ว่าสมาชิกจะได้รับเงินบำนาญรายเดือนจากกองทุนเมื่ออายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งจะได้รับเงินคืนทั้งส่วนที่เป็นเงินออมสะสมของสมาชิก และเงินสะสมเพิ่มจากรัฐบาล พร้อมผลตอบแทนการลงทุนของเงินทั้งหมด สำหรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรสูงขึ้นเนื่องจากการจัดจ้างพนักงานเพิ่มขึ้นในทุกปี นอกจากนี้ ยังมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิกที่สูงขึ้นโดยส่วนใหญ่จะเป็นค่ารับสมัครสมาชิกและค่าประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นการสนับสนุนภารกิจการหาสมาชิกของกองทุน

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๖.๒ รายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการปราบปรามยาเสพติด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ตามมาตรา ๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการปราบปรามยาเสพติด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ของที่ประชุมวุฒิสภา รองเลขาธิการ ป.ป.ส. (นายมานะ ศิริพิทยาวัฒน์) กับคณะ ได้เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมวุฒิสภา

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยรองประธานอนุกรรมการการตำรวจ การแก้ไขปัญหายาเสพติด และการฟอกเงิน (นายณรงค์ รัตนานุกุล) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า คณะกรรมการได้พิจารณาเนื้อหารายงานโดยแบ่งเป็น ๖ ส่วน ได้แก่ เหตุผลความเป็นมาของการจัดทำรายงาน แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สถานการณ์ยาเสพติดในปี ๒๕๖๔ ผลการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. การกระทำความผิดของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา รวมถึงข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีต่อรายงานผลการปฏิบัติงานดังกล่าว และมีข้อสังเกตข้อเสนอแนะ และข้อซักถาม ในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้ (๑) ในส่วนที่ ๖ ปัญหาและอุปสรรค ซึ่งนำไปสู่การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาศึดยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยให้อำนาจเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. สามารถยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้รับมาหรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นกรณีเร่งด่วนได้ โดยไม่ต้องรอให้มีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินเช่นที่ผ่านมา สำนักงาน ป.ป.ส. ควรพิจารณาเตรียมการเพื่อรองรับการใช้อำนาจดังกล่าว ได้แก่ ควรกำหนดกรอบในการพิจารณาทรัพย์สินที่มีเหตุสงสัยว่าเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่จะยึดหรืออายัดให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการใช้ดุลพินิจหรือกลั่นกรองเบื้องต้นในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย (๒) ควรกำหนดแนวทางปฏิบัติและมาตรฐานของพยานหลักฐานที่ควรจะมีเบื้องต้นในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ของผู้ต้องหา รวมทั้งกำหนดแนวทางในการทำความเข้าใจกับเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เพื่อให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินสอดคล้องกับเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดและไม่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลทั่วไปจนเกินควร (๓) ควรจัดทำระเบียบในการเก็บรักษาและจัดการทรัพย์สินดังกล่าวระหว่างที่ยังไม่มีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สิน เพื่อกำหนดแนวทางให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ที่ยึดทรัพย์สินนั้นมาถือปฏิบัติ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายกับทรัพย์สิน ทั้งนี้ รวมถึงความถึงการคืนทรัพย์สินในกรณีที่เลขาธิการ ป.ป.ส. หรือคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินไม่มีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ยึดมา ด้วย (๔) ควรกำหนดแนวทางในการประสานงานร่วมกันระหว่างสำนักงาน ป.ป.ส. กับหน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินให้ชัดเจน ในส่วนของการรายงานผลการปฏิบัติงานในปีต่อไป เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามกฎหมาย สำนักงาน ป.ป.ส. ควรออกแบบการรายงานให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมการใช้อำนาจต่าง ๆ ในส่วนการดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดให้เข้าถึงการบำบัดรักษาและการลดอันตรายหรือผลกระทบจากยาเสพติด จากข่าวสารในปัจจุบันยังคงเป็นปัญหาและเกิดความเดือดร้อนต่อประชาชน จึงควรประสานงานกับกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดมาตรการในการดำเนินการกรณีดังกล่าวนี้ให้ชัดเจน เป็นรูปธรรม และเกิดปัญหาต่อผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุด สำหรับเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นในปัจจุบันเป็นช่องทางให้กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดสามารถกระจายยาเสพติดไปสู่กลุ่มผู้เสพยามากขึ้น โดยเฉพาะช่องทาง Twitter สำนักงาน ป.ป.ส. ควรแสวงหาความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ควรเร่งในการปราบปรามเครือข่ายนักค้ายาเสพติดรายสำคัญ ซึ่งยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการว่าได้มีการดำเนินการไปมากน้อย

เพียงใด และมีเครือข่ายใดไม่ได้ดำเนินการเพราะเหตุใดเพื่อหาสาเหตุ อุปสรรคปัญหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป ควรแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมที่ดิน กรมสรรพากร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ฯลฯ เพื่อให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิด คติยาเสพติด เช่น บ้าน รถ หรือที่ดิน นั้น มีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น แนวทางในการตรวจสอบ การกระทำความผิดของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. กรณีตรวจสอบการกระทำความผิดของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการอย่างไร

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ประธาน ของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า สถานการณ์การจับกุม คติยาเสพติดในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มากกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่สถานการณ์การแพร่ระบาดไม่ได้ลดลง เมื่อพิจารณาการจัดสรรงบประมาณของ ป.ป.ส. ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่าลดลง กระทั่งต่อการดำเนินการ หรือไม่ เห็นควรให้รัฐต้องจริงจังกับปัญหา ยาเสพติดซึ่งขณะนี้มีการระบาดในกลุ่มเด็กเพิ่มมากขึ้น ทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ควรเร่งดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดที่กำหนดไว้ ปัญหาหนึ่งคือกระบวนการบำบัดรักษาผู้ป่วยจากยาเสพติด สถานที่บำบัด ไม่เพียงพอ ผู้เข้าบำบัดหลังจากออกจากสถานบำบัดยังคงติดยาเสพติด จนเกิดเป็นปัญหาใน ครอบครัว ชุมชน ในส่วนนี้ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคติยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้อำนาจเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. สามารถยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้รับมาหรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นกรณีเร่งด่วนได้โดยไม่ต้องรอให้มีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินเช่นที่ผ่านมา ส่งผลให้ผลการปราบปราม ดีขึ้นหรือไม่ การแก้ไขปัญหายาเสพติดมีหลายแง่มุม ทั้งต้องหาแนวทางป้องกัน การให้ความรู้ สันทนาการ เพื่อให้ตระหนัก การปราบปราม ตลอดไปถึงการบำบัดรักษาฟื้นฟูเพื่อให้กลับเข้าสู่สังคม หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกัน ควรมีการแสดงภาพรวมการดำเนินการตามแผนต่าง ๆ ที่วางไว้ ภาพรวมของ ปัญหาและการแก้ไข ปัญหา ความก้าวหน้าในการดำเนินการ กำหนดเจ้าภาพหลักในเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อคูปัญหายาเสพติดทั้งหมด สำนักงาน ป.ป.ส. ควรเป็นเจ้าภาพหลักในเชิงยุทธศาสตร์เพื่อคูปัญหา ยาเสพติดทั้งหมด จึงควรยกระดับสำนักงาน ป.ป.ส. ให้อยู่ภายใต้การกำกับของสำนักนายกรัฐมนตรีหรือไม่ เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ส. ประจำปีภาค เห็นว่า การดำเนินการระหว่างตำรวจกับเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ยังมีความล่าช้าเนื่องจากต้องขออนุมัติไปที่ ป.ป.ส. ภาค ควรมีเพิ่มในระดับจังหวัดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหรือไม่

รองเลขาธิการ ป.ป.ส. (นายมานะ ศิริพิทยาวัฒน์) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า ในส่วน ความเห็น ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและการตำรวจ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. สำนักงานขอรับไปเพื่อดำเนินการและปรับปรุงการกำกับ ติดตามของการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในส่วนของการดำเนินการเชิงรุกในการรับแจ้ง เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. สามารถแจ้งได้ทางโทรศัพท์ สายด่วน ๑๓๘๖ เพื่อเป็นช่องทางรับการร้องเรียน/แจ้งเบาะแสยาเสพติด รวมถึงทำหนังสือกำกับไปยังต้นสังกัดของ เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ทำหนังสือแจ้งเตือนไปยังสำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ดำเนินการหาข้อเท็จจริง เพื่อป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ สำหรับปัญหาแหล่งผลิตยาเสพติดอยู่นอกประเทศ

ได้มีความร่วมมือกับต่างประเทศโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และเลขาธิการ ป.ป.ส. เดินทางไปขอความร่วมมือจากประเทศต้นทางแหล่งผลิตเพื่อควบคุมการผลิตและการลักลอบนำเข้าเพื่อแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถช่วยในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. แต่ต้องยอมรับว่าปัจจุบันการผลิตยาเสพติด เช่น ยาบ้า ได้มีสารตั้งต้นบางตัวทดแทนสารที่หายากประกอบกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการอัดเม็ดยา ส่งผลให้ผลิตได้เป็นจำนวนมาก จึงยังพบการแพร่ระบาดอยู่ ภายหลังจากกฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. สามารถดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินที่สอดคล้องกับเงื่อนไขตามกฎหมายได้มากขึ้น สำหรับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด มีการจัดงบประมาณจากกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ดำเนินการโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการเข้าค้นหาผู้ติดยาเสพติด เมื่อพบนำเข้าสู่กระบวนการบำบัด ในส่วนนี้ยังอยู่ในขีดความสามารถของกระทรวงสาธารณสุขจะดำเนินการได้ ในส่วนของการรายงานความก้าวหน้าในภาพรวมของการดำเนินการตามแผนต่าง ๆ จะปรากฏในรายงานปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อเสนอต่อวุฒิสภาต่อไป มีการประสานความร่วมมือกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศอ.ปส.ตร.) โดยมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธาน เพื่อสนับสนุนการค้นหาผู้ติดยาเสพติด สำหรับข้อเสนอให้มีสำนักงาน ป.ป.ส. ทุกจังหวัด จะขอรับไว้เพื่อไปศึกษาเพิ่มเติม ทั้งนี้ ในส่วนขั้นตอนการแจ้งเรื่องไปยังสำนักงาน ป.ป.ส. ภาคที่มีความล่าช้า จะขอรับไปปรับปรุงเพื่อหาแนวทางให้การดำเนินการได้อย่างรวดเร็วขึ้น

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

(๗) เรื่องอื่น ๆ

(ไม่มี)

เลิกประชุม เวลา ๑๔.๒๐ นาฬิกา

